

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/436/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813205521
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7813205521.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcov 1/ Q. C., nar. XX.X.XXXX, bytom W., F. XXX, 2/ P. O., nar. 12.9. XXXX, bytom O. XX, 3/ G.. Q. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., O. S. XXX/X, 4/ P. U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., U. XXX, 5/ F. D., nar. XX.X.XXXX, bytom T., U. XXX/XX a 6/ F. D., nar. XX.X.XXXX, bytom T., U. XXX/XX, zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Erika Simanová, s.r.o., so sídlom Rožňava, Edelenýska 2027/3, proti žalovaným 1/ G.. U. O., nar. XX.X.XXXX, bytom W., Q. XXXX/XX a 2/ P. Q. M., nar. X.X.XXXX, bytom W. W., Tatranská 6329/59, obaja zast. JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom, so sídlom Rožňava, ul. Cyrila a Metoda 4, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných proti rozsudku 9C 231/2013-195 z 6.6.2017 v spojení s uznesením 9C 231/2013-221 z 8.11.2017 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s uznesením 9C 231/2013-221 z 8.11.2017 Okresného súdu Rožňava.

Žalobcom priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozsudkom určil, že nehnuteľnosti parc. č. CKN XXXX orná pôda o výmere XXXX mX zapísaná na LV č. XXXX k. ú. W. v podiele XX/XX-ín a parcela č. B. XXX/X orná pôda o výmere XXX mX zapísaná na LV č. XXXX k. ú. W., v podiele XX/XX-ín patria do dedičstva po zosnulom Y. Madudovi, nar. X.X. XXXX, zomr. XX.X.XXXX. N. priznal súd XX % náhrady trov konania zo strany žalovaných za vyhotovenie súkromného znaleckého posudku, náhradu iných trov žalobcom nepriznal.

X. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa Y. P., nar. X.X.XXXX, zomrelý dňa XX.X.XXXX, ako právny predchodca žalobcov a pôvodný žalobca, domáhal určenia, že je spoluvlastníkom parcely registra B. č. XXX/X, ornej pôdy s výmerou XXXX m², zapísanej na LV č. XXXX k. ú. W. v podiele XX/XX-ín. X. žalobu odôvodnil tým, že podľa osvedčenia o dedičstve D XXX/XX, T. XX/XX z XX.XX.XXXX, vydaného notárom U. U. C., vlastní poľnohospodársku pôdu - pozemky v k. ú. W., pôvodne zapísané vo vložke č. XXX mpč. XXX roľa s výmerou XXXX m², mpč. XXX lúka s výmerou X m², mpč. XXX lúka s výmerou XXX m², mpč. XXX roľa s výmerou XXXX mX - neidentické, podiel pod B1 LV XXX v XX/XX-inách, ktoré nehnuteľnosti nadobudol dedením po svojej matke N. P., rod. O. H., nar. XX.XX. XXXX, zomr. X.X.XXXX. Uvedené nehnuteľnosti sú evidované na LV č. XXXX k. ú. W. ako parcela B. XXX/X v spoluvlastníctve žalovaného 1/ - podiel pod W B3 na liste vlastníctva, spolu v X/X-inách a v spoluvlastníctve žalovanej 2/ - podiel pod W B4 na liste vlastníctva - spolu v X/X-inách a žalobcovi neboli známe konkrétne skutočnosti, na základe ktorých došlo k zápisu vlastníckeho práva pôvodných pozemnoknižných parciel v prospech žalovaných, predpokladal, že príčinou bol mylný zápis na základe zhodného priezviska pri prejednaní dedičstva v roku XXXX po právnom predchodcovi žalovaných, ktorí trvajú na tom, že sú vlastníkmi sporných nehnuteľností v zmysle zápisu v katastri nehnuteľností. Na pozemnoknižnej mape sú sporné

parcely vyznačené ako mpč. XXX až XXX. F. grafickej identifikácie parciel zo dňa X.X.XXXX parcela B. XXX/X nadväzuje na parcely KN XXX/X, XXX/X a XXX/X, ktoré sú vytvorené z mpč. XXX až XXX, čo potvrdzuje aj geometrický plán č. XXX-X-XXXX-XXX z XX.XX.XXXX, geometrický plán č. XX-XX-XXX/Hr. z X.X.XXXX. L. plán č. XXX-XXX-XX z XX.X.XXXX potvrdzuje, že parcela I. XXX/X sa nachádza v mieste mpč. XXX, XXX, XXX a XXX. Geometrickým plánom vytvorené parcely XXX/X, XXX/X a XXX/X vlastnila matka žalobcu N. P., ktorá ich previedla na svojich potomkov.

3. Po smrti pôvodného žalobcu súd o pokračovaní v konaní s jeho dedičmi rozhodol uznesením zo dňa 14.10.2016. Na základe písomnej identifikácie parciel z 22.5.2013 vyhotovenej X. katastra H., podľa ktorej aj parcela EKN 468/1 s výmerou 395 m² vedená na LV č. XXXX k. ú. W. vo vlastníctve žalovaných je vytvorená z pozemnoknižných parciel č. XXX - XXX vedených v pozemnoknižnej vložke č. XXX k. ú. W. právni nástupcovia žiadali pripustiť zmenu žaloby tak, aby súd určil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX k. ú. W., parcela č. I. XXXX orná pôda a na LV č. XXXX k. ú. W., parcela č. B. XXX/X v spoluvlastníckom podiele XX/XX-in patria do dedičstva po zosnulom Y. P., nar. X.X.XXXX, zomr. XX. 4. XXXX. Túto zmenu žaloby súd podľa § 142 CSP pripustil.

4. Uznesením 9C 231/2013-221 z 8.11.2017 súd po smrti právnej nástupkyne po Y. P., Y. D., nar. X.X.XXXX, zomrelej XX.X.XXXX, ktorá bola žalobkyňou 4/ rozhodol, že v konaní pokračuje s jej dedičmi, ktorí sú v záhlaví tohto rozhodnutia označení ako žalobcovia 4/, 5/ a 6/ .

5. Žalovaní, ktorí so žalobou nesúhlasili, argumentovali, že pozemky p. č. XXX/X a p. č. XXX/X registra E-KN k. ú. W. zdedili na základe právoplatného rozhodnutia o dedičstve D XXX/XX z 22. 11.1991 po otcovi a právoplatného Osvedčenia o dedičstve XXD/XX/XXXX z 25.6.2009 po matke, tieto rozhodnutia neboli zrušené a ich dedenie je zaručené podľa Ústavy SR. Pozemky boli neskôr zapísané na LV č. XXXX v prospech žalovaného 1/ v podiele X/X k celku a v prospech žalovanej 2/ v podiele X/X k celku, ako zákonných dedičov. F. p. č. XXX/X registra E-KN bol predmetom projektu pozemkových úprav v zmysle zákona č. XXX/XXXX Zb., na základe ktorých sa stal pozemkom p. č. XXXX registra C-KN a k tomuto pozemku, spolu s pozemkom p. č. XXXX je založený nový LV č. XXXX v prospech žalovaných 1/ a X/, každý v rovnakom podiele a to X/X k celku. J., že časť pozemku XXX (teraz XXX/X) spolu s časťami pozemkov XXX a XXX boli už v roku XXXX vymedzené geometrickým plánom XXX-XXX-XX (z XX.X.XXXX) ako stavebný pozemok (v EN parcela č. XXX/X dom, dvor a parcela č. XXX/X záhrada). S. bol zaevidovaný a takto sa uvádza ešte v rozhodnutí D XXX/XX z 22. 11. 1991 o dedičstve po ich otcovi. V súčasnosti sú tieto dva pozemky vedené v registri C-KN s p. č. XXX a p. č. XXX bez založenia LV k týmto nehnuteľnostiam.

6. Súd konštatoval, že na pojednávaní dňa 6.6.2017 žalovaný 1/, zastupujúci na základe splnomocnenia aj žalovanú 2/ so žalobou čiastočne súhlasil, konkrétne aby súd určil parcelu CKN č. XXXX ornú pôdu zapísanú na LV č. XXXX k. ú. W. v polovičnom podiele do dedičstva po pôvodnom žalobcovi. Nesúhlasil, aby súd určil do dedičstva po pôvodnom žalobcovi polovičný - 18/36-inový podiel z parcely č. EKN 468/1 k. ú. W., vedenej na LV č. XXXX k. ú. W.. Namietal, že časť vyznačená zelenou farbou z parcely registra EKN XXX/X v grafickej časti geometrického plánu predloženými žalobcami, medzi domom nachádzajúcim sa na parcele KN č. XXX k. ú. W. a nehnuteľnosťami v ich vlastníctve - domom na parcele KN XXX k. ú. W. a záhradou na parcele O. XXX k. ú. W. nepatrí žalobcom, pretože túto časť nadobudli žalovaní po svojom otcovi U. O. na základe dedenia rozhodnutím D 247/91, ktorá nehnuteľnosť bola vedená a je uvádzaná v tomto dedičskom rozhodnutí na M. č. XX pod A1 v polovici a ide o parcelu mpč. XXX/X dom, dvor a XXX/X záhradu. F. túto časť pozemnoknižnej parcely XXX/X odkúpili rodičia žalovaných od B. P. kúpnu zmluvou R-I-XXX/XX, ktorú kúpnu zmluvu a rozhodnutie Štátneho notárstva v Rožňave D 247/91 žalovaní predložili.

7. Súd vykonaným dokazovaním z obsahu vyššie označenej kúpnej zmluvy zistil, že predmetom kúpnej zmluvy bola nehnuteľnosť zapísaná v pozemnoknižnej vložke 612 pod parc. č. XXX predtým roľa, t. č. ako záhrada, vedená pod číslom EN XXX, spodná časť. Žalobcovia v tejto súvislosti nespochybňovali, že časť pozemnoknižnej parcely XXX o výmere XXX m² právni predchodcovia žalovaných odkúpili uvedenou kúpnu zmluvou. Tvrdili, že výmera XXX m² z pozemnoknižnej parcely XXX, t. č. evidovanej ako B. XXX/X, predstavuje výmeru mimo 173 m², teda mimo tej výmery, ktorú právni predchodcovia žalovaných odkúpili. Zo znaleckého posudku č. X/XXXX G.. D. S. súd zistil, že z pôvodných pozemkovoknižných m.p.č. XXX, XXX, XXX, XXX zapísaných vo vložke č. XXX k. ú. W. boli vytvorené tieto súčasné parcely: parcela KNC 155/1 - záhrada o výmere XXX m² zapísaná na LV

č. XXX bola vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXX m², parcela I. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX mX na LV č. XXX bola vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXX m², parcela I. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX mX zapísaná na LV č. XXX bola vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXX m², parcela I. XXX - záhrada o výmere XXX mX na LV č. XXX bola vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXX m², parcela I. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX mX na LV č. XXX bola vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXX m², parcela I. XXXX - záhrada o výmere XXXX mX na LV č. XXXX bola vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXX m², parcela I. XXXX - orná pôda o výmere XXXX mX na LV č. XXXX bola vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXXX m², parcela I. XXXX - záhrady o výmere XXXX mX na LV č. XXXX bola vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXXX m², parcela I. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX mX bez LV pri určení vlastníctva v I. bude vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXX m², parcela I. XXX - záhrada o výmere XXX mX bez LV pri určovaní vlastníctva v I. bude vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XX m², parcela I. 10XX - cesta o výmere XXXX mX bez LV pri určení vlastníctva v I. bude vytvorená z m.p.č. XXX-XXX vo výmere XXX m², parcela registra I. č. XXXX orná pôda o výmere XXXX mX na LV č. XXXX je vytvorená z parcely registra E-KN č. XXX/X - orná pôda o výmere XXXX mX na LV č. XXXX k. ú. W., ktorá vznikla pri H. z m.p.č. XXX až XXX, parcela registra B. č. XXX/X - orná pôda o výmere XXX mX na LV č. XXXX je vytvorená z m.p.č. XXX-XXX, ktorá vznikla pri spracovaní H.. Z výpisu z LV č. XXXX k. ú. W. súdu vyplynulo, že na tomto liste vlastníctva je evidovaná parcela O. XXXX o výmere XXXX mX orná pôda, vo vlastníctve žalovaných 1/ a 2/ po polovičnom podiele každého z nich a z výpisu z LV č. XXXX k. ú. W., že na tomto liste vlastníctva je evidovaná parcela registra B. XXX/X o výmere XXX mX orná pôda, v spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ po polovičnom podiele každého z nich.

8. Z osvedčenia o dedičstve Dnot 47/98 vydaného notárom JUDr. Jozefom Farkašovským, súd zistil, že v dedičskej veci po poručiteľke N. P., rod. O. H., nar. dňa XX.XX.XXXX, zomr. dňa X.X.XXXX, predmetom dedičstva boli aj nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX pôvodne vložka č. XXX a to mpč. XXX roľa o výmere XXXX mX - neidentické, mpč. XXX lúka - X mX - neidentické, mpč. XXX lúka - XXX mX - neidentické, mpč. XXX roľa - XXXX mX - neidentické, podie na LV XXX pod B1 v XX/XX-inách a že dedičia po poručiteľke uzavreli o vyporiadaní dedičstva dohodu, v zmysle ktorej dedičstvo nadobudol v celosti syn poručiteľky Y. Maduda, rod. č. XXXXXX/XXX, bytom W., F. XXX s povinnosťou vyplatiť dcéru poručiteľky T. W., rod. P. a dcéru poručiteľky N. S., rod. P., každú z nich sumou 20.000,- Sk do 31. 10. 2001.

9. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd uzavrel, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania sú vytvorené z pozemnoknižných parciel vedených v pozemnoknižnej vložke č. XXX k. ú. W., ktoré patrili právnym predchodcom žalobcov a ktoré po ich starej matke nadobudol dedením otec žalobcov Y. Maduda v podiele XX/XX-in v každej nehnuteľnosti osvedčením o dedičstve Dnot 47/98, účinnom 11. 11. 1998, teda otec žalobcov počas svojho života nadobudol vlastnícke právo v polovičnom podiele k týmto nehnuteľnostiam. Napriek tejto skutočnosti v katastri nehnuteľností sú zapísaní ako spoluvlastníci týchto častí nehnuteľností žalovaní 1/ a 2/. Námietku žalovaného 1/ o vlastníctve žalovaných k časti pôvodnej pozemnoknižnej parcele č. XXX vyhodnotil súd ako právne irelevantnú, z dôvodu, že táto časť pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. XXX, ktorú rodičia žalovaných odkúpili od B. P. na základe kúpnej zmluvy R-I- 406/67, nie je predmetom konania. Ide o parcely I. XXX a XXX o celkovej výmere XXX m², ktoré nie sú vedené na liste vlastníctva a podľa súkromoznaleckého posudku G.. S. boli vytvorené z mpč. XXX-XXX. Z tohto posudku súd uzavrel, že parcela registra E-KN č. XXX/X - orná pôda o výmere XXX m², tvoriaca predmet konania, je vytvorená tiež z mpč. XXX-XXX, avšak výmera tohto pozemku je mimo výmery pozemkov žalovaných. N. vlastníctvo žalovaných k pozemkom - parcelám I. XXX a XXX nespochybňovali. Súd argumentujúc, že žalovaní nepreukázali, na základe akého titulu nadobudli vlastnícke právo aj k druhej polovici nehnuteľností, k podielom ktoré sú predmetom konania, uzavrel, že otec žalobcov počas života nadobudol polovičný spoluvlastnícky podiel z predmetných nehnuteľností dedením, teda bol spoluvlastníkom týchto nehnuteľností v polovičnom podiele. Preto po právnom posúdení podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) súd žalobe o určenie týchto nehnuteľností do dedičstva ako dôvodnej vyhovel.

10. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania súd uviedol, že v záujme obidvoch strán sporu bolo, aby skutočný vlastnícky stav bol zosúladený s právnym stavom vedeným v katastri nehnuteľností. Pre tento účel bolo potrebné vyhotoviť geometrický plán, ktorý v rámci súkromného znaleckého posudku bol vyhotovený na podnet žalobcov a ktorý predložili súdu súkromný znalecký posudok ako listinný dôkaz. Vzhľadom na to, že predloženie tohto listinného dôkazu je v záujme obidvoch strán sporu, súd zaviazal

žalovaných na 50 % náhradu tohto listinného dôkazu a náhradu ostatných trov konania úspešným žalobcom nepriznal vychádzajúc z toho, že predmet konania bolo možné riešiť iba v súdnom konaní.

11. Rozsudok napadli včas podaným odvolaním žalovaní z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, f/, h/ CSP v časti výroku, ktorým súd určil, že nehnuteľnosť parcela č. B. XXX/1 orná pôda o výmere XXX mX zapísaná na LV č. XXXX k ú. W. v podiele XX/XX patrí do dedičstva po poručiteľovi Y. P. a navrhli, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti a žalobu zamietol. Uplatnili si náhradu trov celého konania. Namietali, že žalobcovia nepreukázali v konaní naliehavý právny záujem ako základnú podmienku úspešnosti žaloby o určenie vlastníckeho práva, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Argumentovali, že povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určenie práva je naliehavý právny záujem zaťažuje žalobcov, čo znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. Nedostatok naliehavého právneho záujmu je dôvodom na zamietnutie žaloby pre nedostatok vecnej opodstatnenosti. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c/ CSP musí byť naliehavý. Súdna prax sa ustálila na názore, že určovacia žaloba je prípustná pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže prívodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. Poukázali na to, že súd neskúmal a žalobcovia ani nepreukazovali v konaní naliehavý právny záujem na určení spoluvlastníckeho podielu 18/36 k p.č. EKN 468/1 do dedičstva po zosnulom Y. P.. Vyjadrili názor, že odôvodnenie súdu musí obsahovať úvahy súdu, akými sa riadil pri riešení otázky existencie naliehavého právneho záujmu. Absencia jeho úvah má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia v časti o určení spoluvlastníckeho podielu 18/36 k p.č. B. XXX/X do dedičstva po zosnulom Y. P.. Uvedli, že súd vyhovel žalobe pri určovaní spoluvlastníckeho podielu do dedičstva k celej parcele XXX/X ako celku a pritom sám konštatoval, že v skutočnosti podľa tvrdení žalobcov, užívajú žalovaní X/, 2/ časť parcely B. XXX/X vo výmere XXX m². X. určil spoluvlastníctvo aj k tej časti parcely č. XXX/X, ktorú majú žalovaní riadne oplotenú a tvorí časť stavebného pozemku a ktorú dobromyseľne užívajú od r. 1967. Znalecký posudok G.. S. č. X/XXXX nedáva podklad pre jednoznačný záver o tom, aká časť parcely XXX/X patrí žalobcom a aká časť patrí žalovaným X/, X/. Z výpisu z LV č. XXXX k ú. W. vyplýva, že parc. č. XXX/X o výmere XXX mX orná pôda patrí do spoluvlastníctva žalovaných 1/ a 2/ po X/X. F. názoru žalovaných žalobcovia nepredložili a súd nezabezpečil znalecký posudok, ktorý by zameral reálne užívanie parc. č. XXX/X žalobcami a žalovanými 1/ a X/. V konaní nebol predložený žiadny objektívny dôkaz preukazujúci tvrdenie žalobcov, že výmera, ktorú užívajú žalovaní je mimo výmery 395 m² z parc. č. B. XXX/X. Súd sa nevysporiadal s tvrdením žalobcov, že časť parc. č. XXX/X majú oplotenú a dobromyseľne a nerušene ju užívajú. Žalovaní nadobudli vlastnícke právo k nej, čo preukázali listinnými dôkazmi a následným dobromyseľným a nerušeným užívaním, t.j. aj prípadným vydržaním. Takýmto určením spoluvlastníckeho podielu do dedičstva nedošlo k úplnému vyriešeniu obsahu spornosti daného práva, pretože zbytočne budú nasledovať ďalšie súdne konania, t.j. konanie o zrušenie podielového spoluvlastníctva, resp. určenie vlastníckeho práva k reálne vyčleneným pozemkom zodpovedajúcim výške spoluvlastníckeho podielu strán. Preto podaná žaloba nie je vhodný účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobcov, pretože sa ňou nedosiahlo odstránenie spornosti práva. Aj z tohto dôvodu nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Vytkli súdu, že sa náležite nevysporiadal ani s tvrdením žalovaných, ktorí preukázali nadobudnutie svojho vlastníckeho práva a to, že predmetný pozemok parc. č. XXX/X spolu s pozemkom parc. č. XXX/X, parcely registra B., k. ú. W. nadobudli na základe právoplatného dedičského rozhodnutia po otcovi a po matke. F. boli zapísané na LV č. XXXX v podieloch po 1/2 na žalovaných 1/ a 2/. Predmetom projektu pozemkových úprav bol pozemok parc. č. XXX/X. Časť pozemku XXX (teraz parc. č. XXX/X) spolu s časťami pozemkov parc. č. XXX a XXX boli už v roku XXXX zamerané geometrickým plánom z XX.X.XXXX č. XXX-XXX-XX ako stavebný pozemok v evidencii nehnuteľností vedených ako parc. č. XXX/X dom, dvor a parc. č. XXX/X záhrada, v súčasnosti sú tieto dva pozemky vedené v KN ako parcely registra I., parc. č. XXX a XXX bez založenia listu vlastníctva. Neobstojí preto tvrdenie súdu, že žalovaní nepreukázali, na základe akého titulu nadobudli vlastnícke právo aj k druhej polovici nehnuteľnosti k podielom, ktoré sú predmetom konania a pritom súd vzal za preukázané, že otec žalobcov počas života nadobudol 1 spoluvlastnícky podiel z predmetných nehnuteľností dedením. V tejto časti je podľa odvolateľov rozsudok nesprávny a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

12. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedli, že prípustnosť žaloby o určenie vlastníckeho práva skúma súd ex offa a nevyhodnocuje ju na základe dôkazných návrhov strán, resp. neuspokojí

sa len so skutkovým tvrdením žalobcu, ktoré je nepreukázané ale žalovaným nepopreté (CSP s komentárom, Štefček, Ficová a spol. str. 502). Preto nie je namieste námietka žalovaných, že súd neskúmal a žalobcovia nepreukazovali a nepreukázali v konaní naliehavosť právneho záujmu na určení vlastníckeho práva. Žalobcovia žalobou sledujú dosiahnutie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom. Pôvodný žalobca Y. P. tvrdil, že zdedil spoluvlastnícky podiel k parcele č. B. XXX/X po svojej matke, pričom k tejto parcele je zapísané na LV č. XXXX k. ú. W. vlastníctvo v prospech žalovaných. Už so žalobou boli predložené dôkazy preukazujúce jeho vlastnícke právo - rozhodnutie o dedičstve po N. P. a dôkazy preukazujúce zápisy v katastri nehnuteľností v prospech žalovaných - výpis z LV č. XXXX k. ú. W.. N. návrh bol upresňovaný len v súvislosti s prebiehajúcim konaním o nariadení pozemkových úprav v obvode obce Betliar. Súd teda pri podaní žaloby mal možnosť overiť si, či žalobný návrh zodpovedá realite a v týchto intenciách aj skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu. Zdôraznili, že naliehavý právny záujem žalobcu na určení práva je daný vždy, ak zo zápisu vo verejnom registri vyplýva, že tvrdené právo patrí žalovanému (CSP s komentárom, Štefček, Ficová a spol. str. 504, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 56/2003, ZSP 48/2004). Z uvedených dôvodov túto námietku považujú žalobcovia za nedôvodnú. Nesúhlasili s námietkou žalovaných, že súd sa nezaoberal ich tvrdením, že už ich právni predchodcovia v minulosti odkúpili časť EKN XXX/1 a ani tým, v akom rozsahu uvedenú parcelu skutočne užívajú, resp. že súd nevzal do úvahy, že parcelu užívajú od roku 1967 a majú ju riadne oplotenú. Poukázali na to, že v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaný 1/ namietal len skutočnosť, že časť parcely EKN 468/1 jeho rodičia v minulosti odkúpili a súd jeho námietku vyhodnotil ako irelevantnú. Ďalšie skutočnosti, týkajúce sa skutočného užívania parcely EKN XXX/1 žalovaní uvádzajú len v odvolaní, pričom v konaní pred súdom prvej inštancie neuviedli žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, hoci mu tieto boli známe, žalobcovia ich však považujú z hľadiska rozhodnutia za bezvýznamné. Napokon konštatovali, že žalovaní neuviedli, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci, teda akú príslušnú právnu normu súd prvej inštancie neaplikoval alebo či aplikoval nesprávnu právnu normu, resp. či zvolenú právnu normu nesprávne interpretoval, preto navrhli, aby odvolací súd na túto námietku neprihliadol.

13. Podľa ust. § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ust. § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovaných ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil dňa 15.11.2018 na úradnej tabuli súdu v súlade s § 378 a § 219 CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, pri akých výrokoch rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať (§ 379 CSP). Žalovaní podali odvolanie proti rozsudku vo vyhovujúcej časti, ktorou súd určil, že nehnuteľnosť parcela č. EKN XXX/1 orná pôda o výmere XXX m² zapísaná na LV č. XXXX k. ú. W. v podiele XX/XX patrí do dedičstva po poručiteľovi Y. P.. Rozsudok v odvolaní nenapadnutej časti, t.j. ktorou bolo určené, že nehnuteľnosť parc. č. I. XXXX orná pôda o výmere XXXX m² zapísaná na LV č. XXXX k. ú. W. v podiele XX/XX-ín patrí do dedičstva po poručiteľovi Y. P., nadobudol právoplatnosť, a preto nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

16. Žalovaní uplatnili odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, f/ a h/ CSP.

17. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP je naplnený vtedy, ak neboli splnené procesné podmienky konania, ktoré sú definované v ust. § 161 ods. 1 CSP. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. c/ CSP trpí konanie, keď súd vec prejedná a rozhodne napriek neexistencii, resp. nenaplneniu podmienok pre konanie. Medzi takéto vady možno zahrnúť napr. porušenie zásady „ne ultra petitem“, t.j. prekročenie žalobného petitu, keď súd prisúdi nárok, ktorého sa žalobca nedomáhal alebo žiadal menej ako mu súd priznal, vadu spočívajúcu v tom, že súd prejedná a rozhodne spor, ktorý nepatrí

do jeho právomoci, vada v dôsledku nedostatku procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti, vada spočívajúca v litispendencii, t.j. v prekážke začatého konania alebo res iudicata (v prekážke rozsúdenej veci).

18. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

19. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 191 a nasl. CSP.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

21. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanej veci odvolacie dôvody uplatnené odvolateľmi nie sú dôvodné.

22. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok hodnotenia jeho dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. V konaní neboli zistené ani žiadne vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

23. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe žalobcov vyhovel a závery, ktoré prijal, logicky, vnútorne komplexne, primerane a zrozumiteľne vysvetlil, uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej tak aj po stránke právnej. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaných.

24. Odvolatelia neuviedli žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by pre nich ako žalovaných priviedli priaznivé rozhodnutie. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o uplatnenom nároku vo vzťahu k odvolateľom.

25. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v podrobnosti odkazuje a rozsudok vo výroku vo veci samej ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

26. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že základom jeho potvrdzujúceho rozhodnutia bola právna úprava obsiahnutá v ust. § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 170/2005,

v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku.

27. Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. účinného v čase podania žaloby, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. K otázke existencie naliehavého právneho záujmu na určení z pohľadu § 80 písm. c/ O.s.p. sa Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých rozhodnutiach, kedy uviedol, že naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Naliehavý právny záujem žalobcu na určovacej žalobe je daný jej spôsobilosťou byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedal skutočnému stavu. Pokiaľ ide o preukazovanie naliehavého právneho záujmu na určení vlastníctva, treba vychádzať zo skutočnosti, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, pretože takéto rozhodnutie súdu môže byť podkladom v konaní o dedičstve, ako aj podkladom pre uskutočnenie zmeny zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností. Dedič má naliehavý právny záujem len na určení, že určité veci patria do dedičstva po poručiťelovi. Súd teda musí mať najprv za doloženú existenciu takéhoto záujmu, aby vôbec mohol pristúpiť ku skúmaniu merita veci. Ak má nepreukázanú existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na určovacej žalobe, bez skúmania vecnej stránky musí žalobu ako neprípustnú zamietnuť. Či tento záujem jestvuje, skúma súd ex offa.

28. V prejednávanej veci konajúci súd pristúpil k vecnému skúmaniu žaloby, z čoho možno jednoznačne vyvodiť, že existenciu naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe ex offa skúmal a mal ju za doloženú. Svedčí o tom aj argument súdu, že je v záujme obidvoch strán sporu, aby skutočný vlastnícky stav bol zosúladený s právnym stavom vedeným v katastri nehnuteľností. Odvolací súd sa stotožňuje s jeho právnym názorom o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcov na predmetnej žalobe, pretože dedič má vždy naliehavý právny záujem na určení, že vec patrí do dedičstva po poručiťelovi, lebo inou žalobou sa nevie domáhať svojich vlastníckych práv.

29. Podľa § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. účinného do 30.6.2016 účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Podľa ods. 4 cit. ust. súd je povinný poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa konanie končí, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Za dôkaz podľa § 125 veta prvá O.s.p. môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. S citovanými ustanoveniami po 1.7.2016 korešpondujú ust. § 154 CSP, podľa ktorého prostriedky procesného útoku a procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí a § 185 a nasl. CSP. Vychádzajúc zo zmyslu cit. právnych ust. treba prisvedčiť argumentácii právnej zástupkyne žalobcov uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu, že skutočnosti týkajúce sa skutočného užívania parcely EKN XXX/X, jej prípadného vydržania, žalovaní uvádzajú len v odvolaní, pričom v konaní pred súdom prvej inštancie neuviedli žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, hoci im tieto boli známe. Preto na tieto v odvolaní prvýkrát žalovanými namietané skutočnosti (ktoré im boli známe a mohli ich uplatniť aj v konaní pred súdom prvej inštancie), odvolací súd neprihliadol. To isté platí aj pre námietku žalovaných, že žalobcovia nepredložili a súd nezabezpečil podľa ich názoru znalecký posudok, ktorý by zameral reálne užívanie parcely č. XXX/X žalobcami a žalovanými. Tento argument použili prvýkrát až v odvolacom konaní a naviac odvolací súd zdôrazňuje, že ide o sporové konanie, v ktorom sa uplatňuje prejednacía zásada, podľa ktorej je zásadne vecou strán sporu tvrdiť rozhodujúce skutočnosti (povinnosť tvrdenia) a označiť (navrhovať) dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť, dôkazné bremeno). Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Zákon vymedzuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, ktorý je určovaný výsledkami vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nebolo preukázané (v tom zmysle, že ho súd nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je nepriaznivé rozhodnutie v neprospech tej strany, v záujme ktorej bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť. Dôkazné bremeno je teda typický inštitútom, ktorý súdu umožňuje rozhodnúť v

tzv. dôkaznej núdzi. Žalovaným nič nebránilo navrhnúť v konaní pred súdom prvej inštancie vykonanie dôkazov, ktoré by preukazovali nimi tvrdené skutočnosti, prípadne predložiť taký znalecký posudok na aký poukazujú vo svojom odvolaní.

30. Z pozemnoknižnej vložky XXX k. ú. W. vyplýva, že na základe kúpnej zmluvy z XX.X.XXXX sa do nej zapisujú parc. č. XXX, XXX, XXX, XXX odpísané z vložky XXX pre vlastníkov U. O. ml. s manž. N. O. v podiele XX/XX. Z rozhodnutia Q. notárstva v H. zo XX.X.XXXX je zrejmé, že po poručiteľovi U. O., nehnuteľnosti v pzkn. č. XXX zdedila N. P., rod. O., bytom W. XXX. Z osvedčenia o dedičstve T. XX/XX z XX.XX.XXXX vyplýva, že po poručiteľke N. P., rod. O. H., zomrelej X.XX.XXXX dedičstvo, pozostávajúce okrem iného aj z nehnuteľností v k. ú. W. zapísané na LV č. XXX, pôvodne vl. č. XXX, mpč. XXX roľa - XXXX mX neidentické, mpč. XXX lúka - X mX - neidentické, mpč. XXX lúka - XXX mX - neidentické, mpč. XXX roľa - XXXX mX - neidentické podiel na LV XXX pod B1 v XX/XX-inách zdedil jej syn Y. P.. Z identifikácie parciel mpč. XXX - XXX z XX.X.XXXX vyplýva, že z pôvodnej pk. vl. XXX z parc. č. XXX bola vytvorená parc. č. XXX/X o výmere XXX m², vedená v súčasnosti na LV XXXX. N. spochybňovali vlastnícke právo právneho predchodcu žalobcov Y. P. k spornej nehnuteľnosti poukazom na kúpnu zmluvu R-I-XXX/XX, ktorou mali ich právni predchodcovia odkúpiť spornú parcelu. Z obsahu tejto kúpnej zmluvy vyplýva, že ňou právni predchodcovia žalovaných odkúpili (len) spodnú časť parc. č. EN XXX, predtým vedenej ako parc. č. XXX v pzkn. č. XXX. Z výkresu plôch ku geometrickému plánu č. XXX-XXXX-XX z XX.X.XXXX (predloženého žalovanými) vyplýva, že v pzkn. vložke č. XXX pri parc. mp. č. XXX bola zapísaná zmena, keď z nej bolo odpísaných XXX mX v prospech p. č. EN XXX/X (XXX m²) a č. XXX/X (XX m²) vlastníkov U. O. s manž., z čoho vyplýva, že takúto výmeru parcely odkúpili. Z uvedenej chronológie je zrejmé, že napriek dedičským rozhodnutiam, ktorými argumentujú žalovaní a o ktoré opierajú svoje vlastnícke právo, vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti podľa listinných dôkazov (znaleckého posudku, identifikácie parciel) svedčí žalobcom a žalovaní na vyvrátenie argumentov žalobcov relevantné dôkazy nepredložili. F. z dôvodu, že na základe dedičských rozhodnutí sú ako spoluvlastníci spornej parcely vedení žalovaní, boli žalobcovia nútení podať určovaciu žalobu.

XX. Za porušenie práva na spravodlivý súdny proces treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. F. odvolacieho súdu napadnutý rozsudok takouto vadou netrpí, je dostatočne odôvodnený a preskúmateľný a spĺňa požiadavky ustanovenia § XXX ods. X I. kladené na odôvodnenie rozsudku. V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré predkladá účastník. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) a účastníkovi musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa tieto parametre a súd vysvetlil dôvod, prečo žalobe vyhovel.

32. Na základe uvedených skutočností odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

33. Žalobcovia boli v odvolacom konaní úspešní, preto im súd odvolací súd priznal plnú náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).